

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM.
BRONISŁAWA CZECHA
W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2015/2016

Wydział Rehabilitacji Ruchowej

Kierunek studiów: Fizjoterapia studia licencjackie I stopnia

Profil: Praktyczny

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 722

Stopień studiów: I

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu: Metodyka nauczania ruchu
KOD PRZEDMIOTU	RR722 PSA46
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty obowiązkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	1

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	SEMINARIUM	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA KLINICZNE
1	14	28	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

- Cel1 Student jest przygotowany merytorycznie do projektowania i prowadzenia ruchowych zajęć terapeutycznych z pacjentem i grupą osób w różnym wieku, z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań terapeutycznych, z zachowaniem zasad prakseologii oraz indywidualizacji.
- Cel2 Student potrafi prowadzić efektywne zajęcia terapeutyczne zgodnie z zasadami obowiązującymi w teorii i metodyce edukacji fizycznej oraz postępowaniu terapeutycznym, w sposób zapewniający bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom zajęć.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 Podstawy biologicznego rozwoju człowieka.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: Student rozumie znaczenie aktywności ruchowej w kulturze fizycznej, a w szczególności w rehabilitacji; zna zasady oraz metody nauczania umiejętności ruchowych, a także kształtowania sprawności motorycznej u osób niepełnosprawnych; dobiera właściwe formy organizacji zajęć, środki oraz warunki ich prowadzenia w celu osiągnięcia wysokiego poziomu efektywności zajęć terapeutycznych; postrzega akty ruchowe człowieka w różnym ujęciu procesu uczenia się i nauczania ruchów, z uwzględnieniem aspektów rozwojowych i metodyki nauczania ruchu.
- EK2 Wiedza: Student potrafi zastosować różne formy aktywności (ćwiczenia, zabawy i gry ruchowe) w edukacji i reedukacji ruchowej, z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych oraz wskazań i przeciwwskazań terapeutycznych; dobiera właściwe formy organizacji zajęć, środki oraz warunki ich prowadzenia w celu osiągnięcia wysokiego poziomu efektywności zajęć terapeutycznych; potrafi poprawnie dobrać, zademonstrować oraz przeprowadzić zajęcia ruchowe z pacjentami w różnym wieku, z różnymi rodzajami dysfunkcji.
- EK3 Kompetencje społeczne: Student realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzega zasad bezpieczeństwa pracy; potrafi współpracować w zespole; dba o poziom sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zadań w działalności zawodowej fizjoterapeuty.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Leczenie ruchem jako element kultury fizycznej. Pojęcia: kultura fizyczna, wychowanie fizyczne (fizyczna edukacja), rekreacja, rehabilitacja. Rozwój rehabilitacji ruchowej w Polsce.	1
W2	Rozwój motoryczny człowieka w procesie ontogenezy. Potrzeby rozwojowe i wychowawcze w różnych etapach rozwoju ontogenetycznego oraz wskazówki dla prowadzącego zajęcia w tych grupach.	2
W3	Umiejętności ruchowe - ich miejsce i rola w aktywności fizycznej człowieka zdrowego i niepełnosprawnego. Wpływ aktywności fizycznej oraz hipokinezy i akinezy na organizm (układ mięśniowy, kostno-stawowy, krążenia, oddechowy, nerwowy, odpornościowy oraz na przemianę materii).	2
W4	Współczesne poglądy na motoryczność ludzką w świetle antropomotoryki. Struktura motoryczności wg J. Szopy. Strona potencjalna i efektywna motoryczności.	1
W5	Teoretyczne przesłanki procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych. Pojęcie uczenia się motorycznego. Prakseologiczne ogniwa skutecznego nauczania czynności ruchowych. Etapy uczenia się ruchu. Nawyki ruchowe. Uczenie się motoryczne. Badania naukowe nad procesem uczenia się motorycznego.	1
W6	Transfer w uczeniu się ruchu. Wymiary transferu. Wybrane czynniki wpływające na kierunek i wielkość transferu. Wykorzystanie transferu w nauczaniu ruchu osób niepełnosprawnych.	1

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W7	Zasady stosowane w procesie fizycznej edukacji. Zasady ogólnodydaktyczne. Zasady dydaktyczno-wychowawcze określające postępowanie nauczyciela. Zasady doboru treści oraz organizacji kształcenia i wychowania. Zasady budowy zajęć ruchowych.	1
W8	Metody stosowane w prowadzeniu zajęć ruchowych z akcentem na ich przydatność w procesie usprawniania. Systematyka metod według St. Strzyżewskiego. Metody nauczania ruchu. Metody realizacji zadań ruchowych oraz ich zastosowanie w zależności od wieku i poziomu rozwoju psychoruchowego pacjenta.	2
W9	Formy organizacji zajęć ruchowych. Formy intensyfikujące zajęcia ruchowe. Kryteria doboru form organizacyjnych dla potrzeb zajęć. Środki stosowane w terapeutycznych zajęciach ruchowych.	1
W10	Bezpieczeństwo oraz higiena ćwiczących na zajęciach ruchowych. Wymagania higieniczno-sanitarne dotyczące miejsc do ćwiczeń. Przyczyny powstawania wypadków. Rodzaje odpowiedzialności prowadzącego zajęcia za wypadki. Działania profilaktyczne prowadzącego zajęcia ruchowe. Protokół powypadkowy.	1
W11	Diagnoza poziomu sprawności motorycznej oraz jej kontrola i ocena - testy. Miernik rozwoju psychomotorycznego niemowląt Marii Zdańskiej-Brickern i Napoleona Wolańskiego. Test sprawności motorycznej dzieci przedszkolnych Bożeny Sekity. Międzynarodowy Test Sprawności Fizycznej (ICSPFT). Indeks Sprawności Fizycznej Krzysztofa Zuchory. Bateria testów do oceny sprawności fizycznej osób dorosłych TKKF. Europejski Test Sprawności Fizycznej EUROFIT. Test Sprawności Fizycznej Dzieci i Młodzieży YMCA.	1
	RAZEM	14

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć1	Ćwiczenia ruchowe w profilaktyce i terapii. Klasyfikacja ruchów. Systematyka ćwiczeń gimnastycznych wg L. Mazurka. Ogólna systematyka ćwiczeń wg K. Karkosza. Terminologia gimnastyczna, pozycje wyjściowe do ćwiczeń; pozycje izolowane i chwiejne.	4
Ć2	Zabawy i gry integracyjne. Zabawy i gry ruchowe ich zastosowanie w fizjoterapii. Definicje, funkcje, podział zabaw i gier ruchowych. Metodyka prowadzenia zabaw i gier ruchowych.	2
Ć3	Zabawy i gry ruchowe z chustą integracyjną i przy muzyce; ich pozytywne efekty w zajęciach terapeutycznych. Wykorzystanie przyborów i przyrządów typowych i nietypowych do zabaw i gier ruchowych. Zasób zabaw i gier.	2
Ć4	Zabawy i gry ruchowe ożywiające, orientacyjno-porządkowe, na czworaka, bieżne, rzutne, koordynacyjne, kopne, z mocowaniem i dźwiganiem, skoczne, uspokajające, kompensacyjno-korektywne, przy muzyce i ze śpiewem. Zasób zabaw i gier.	2
Ć5	Zabawy i gry ruchowe jako forma aktywności pozytywnie wpływająca na zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne. Zastosowanie gier drużynowych w fizjoterapii. Zasób gier drużynowych.	2
Ć6	Znaczenie i zasady treningu siły mięśniowej. Ćwiczenia czynne - dynamiczne, statyczne; wolne, z oporem, w odciążeniu z oporem. Sposoby zmiany obciążeń w ćwiczeniach w dostosowaniu do potrzeb i możliwości pacjenta.	2
Ć7	Kształtowanie zdolności koordynacyjnych; znaczenie równowagi i rytmizacji ruchu w edukacji i reedukacji ruchowej. Kształtowanie szybkości.	2
Ć8	Gibkość ciała - jej znaczenie w codziennej aktywności życiowej oraz w przeciwdziałaniu bólom kręgosłupa. Szkoła pleców. Ćwiczenia jogi w kształtowaniu gibkości oraz dążeniu do równowagi psychosomatycznej.	2

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć9	Trening wytrzymałości aerobowej. Trening zdrowotny.	2
Ć10	Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka - teoria i praktyka.	2
Ć11	Metody twórcze w teorii i praktyce - metoda Carla Orffa. Podstawy kinezylogii edukacyjnej; gimnastyka mózgu - Metoda Paula Dennisona.	2
Ć12	Sprawdzian wiadomości. Zabawy i gry ruchowe dla wybranej grupy terapeutycznej - samodzielne prowadzenie przez studentów.	2
Ć13	Metody twórcze w teorii i praktyce - metoda Rudolfa Labana. Metoda problemowa. Zaliczenie.	2
	RAZEM	28

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Wykłady
- M2 Prezentacje multimedialne
- M3 Praca w grupach
- M4 Ćwiczenia projektowe
- M5 Projekty
- M6 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	42
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	4
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	4
Inne	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Aktywność na zajęciach
F2	Ćwiczenie praktyczne
F3	Projekt zespołowy
F4	Referat
F5	Kolokwium
F6	Projekt indywidualny

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Średnia ważona ocen formułujących
----	-----------------------------------

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	Obecność obowiązkowa.
2	Aktywny, czynny udział w zajęciach teoretycznych i praktycznych.
3	Pozytywna ocena z dwóch sprawdzianów wiadomości.
4	Pozytywna ocena projektu grupowego - opracowanie teoretyczne, zapis konspektu i przeprowadzenie zajęć praktycznych.
5	Pozytywna ocena zgromadzonych przez studenta materiałów z zajęć praktycznych (portfolio).

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	Student rozumie znaczenie aktywności ruchowej w kulturze fizycznej, a w szczególności w rehabilitacji; zna zasady budowy zajęć ruchowych oraz niektóre metody. Zna niektóre formy organizacji zajęć oraz środki. Zna niektóre aspekty teorii uczenia się i nauczania ruchów oraz niektóre wskazania metodyczne do zajęć terapeutycznych.
NA OCENĘ 4	Student rozumie znaczenie aktywności ruchowej w kulturze fizycznej, a w szczególności w rehabilitacji; zna zasady oraz metody nauczania umiejętności ruchowych, a także niektóre metody kształtowania sprawności motorycznej u osób niepełnosprawnych; zna formy organizacji zajęć stosowane w terapeutycznych zajęciach ruchowych oraz środki; na poziomie dobrym zna teorię uczenia się i nauczania ruchów oraz niektóre wskazania metodyczne do zajęć terapeutycznych.
NA OCENĘ 5	Student rozumie znaczenie aktywności ruchowej w kulturze fizycznej, a w szczególności w rehabilitacji; zna zasady stosowane w terapeutycznych zajęciach ruchowych oraz metody nauczania umiejętności ruchowych, metody realizacji zadań ruchowych, a także metody kształtowania sprawności motorycznej u osób niepełnosprawnych; dobiera właściwe formy organizacji zajęć, środki oraz warunki ich prowadzenia w celu osiągnięcia wysokiego poziomu efektywności zajęć terapeutycznych; postrzega akty ruchowe człowieka w różnym ujęciu procesu uczenia się i nauczania ruchów z uwzględnieniem aspektów rozwojowych i metodyki nauczania ruchu.
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	Student potrafi projektować terapeutyczne zajęcia ruchowe z pomocą nauczyciela oraz zastosować niektóre formy aktywności (ćwiczenia, zabawy i gry ruchowe) w edukacji i reedukacji ruchowej; częściowo uwzględnia potrzeby rozwojowe pacjentów oraz wskazania i przeciwwskazania terapeutyczne; stosuje wybrane formy organizacji zajęć oraz środki. Potrafi samodzielnie poprowadzić fragment zajęć ruchowych z pacjentami.

NA OCENĘ 4	Student potrafi projektować niektóre zajęcia terapeutyczne z zachowaniem zasad prakseologii; potrafi zastosować różne formy aktywności (ćwiczenia, zabawy i gry ruchowe) w edukacji i reedukacji ruchowej z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych pacjentów oraz niektórych wskazań terapeutycznych; potrafi dobrać różne formy organizacji zajęć, środki oraz warunki ich prowadzenia, jednak nie zawsze na właściwym poziomie efektywności; potrafi poprawnie dobrać, zademonstrować oraz przeprowadzić zajęcia ruchowe z wybraną grupą wiekową pacjentów i wybraną grupą dysfunkcji.
NA OCENĘ 5	Student potrafi samodzielnie projektować ruchowe zajęcia terapeutyczne z zachowaniem zasad prakseologii; potrafi zastosować różne formy aktywności (ćwiczenia, zabawy i gry ruchowe) w edukacji i reedukacji ruchowej z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych oraz wskazań i przeciwwskazań terapeutycznych; dobiera właściwe formy organizacji zajęć, środki oraz warunki ich prowadzenia w celu osiągnięcia wysokiego poziomu efektywności zajęć terapeutycznych; potrafi poprawnie dobrać, zademonstrować oraz przeprowadzić zajęcia ruchowe z pacjentami w różnym wieku, z różnymi rodzajami dysfunkcji.
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3	Student realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia. Potrafi współpracować w grupie, ale wymaga kierowania.
NA OCENĘ 4	Student realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia. Potrafi współpracować w grupie, czasem przejawia inicjatywę. Stara się osiągnąć poziom sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zadań w działalności zawodowej fizjoterapeuty.
NA OCENĘ 5	Student realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzega zasad bezpieczeństwa pracy; potrafi, współpracować w zespole, jednocześnie podejmuje w nim różne role, również lidera grupy; dba o poziom sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zadań w działalności zawodowej fizjoterapeuty.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W03, K_U01, K_U02, K_U06, K_K03	Cel1 Cel2	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 Ć1 Ć2 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13		F6 F5 F4 F3 F2 P1
EK2	K_W03, K_U01, K_U02, K_U06, K_U20, K_U21, K_K03	Cel1 Cel2	W7 W8 W9 W10 W11 Ć1 Ć2 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć3 Ć4 Ć5		F6 F3 F2 F1 P1
EK3	K_U02, K_U20, K_K03, K_K08	Cel2	W10 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13		F6 F3 F2 F1 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 J. Nowotny (red.) — *Edukacja i reedukacja ruchowa.*, Kraków, 2003, Kasper
- 2 Bahrynowska-Fic J. — *Właściwości i metodyka ćwiczeń fizycznych oraz sport inwalidzki*, Warszawa, 1987, Wyd. Lekarskie PZWL
- 3 Groffik D. — *Metodyka stosowana ćwiczeń fizycznych w profilaktyce i terapii.*, Katowice, 2009, AWF
- 4 Bielski J. — *Metodyka wychowania fizycznego i zdrowotnego.*, Kraków, 2005, Oficyna Wydawnicza IMPULS

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 Kolarczyk E., Arlet A. — *Gimnastyka. Skrypt dla studentów Akademii Wychowania Fizycznego kierunku Fizjoterapia.*, Kraków, 2004, AWF
- 2 Janikowska-Siatka M., Skrętowicz E., Szymańska E. — *Zabawy i gry ruchowe na lekcjach wychowania fizycznego i festynach sportowo-rekreacyjnych.*, Warszawa, 1999, WSiP
- 3 Karaskova V. — *Zabawy ruchowe dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych.*, Gdańsk, 2007, GWP
- 4 Szopa J., Mleczko E., Żak S., — *Podstawy antropomotoryki.*, Warszawa, Kraków, 1996, PWN
- 5 Osiński W. — *Antropomotoryka.*, Poznań, 2003, AWF
- 6 Raczek J. — *Antropomotoryka.*, Warszawa, 2010, PZWL
- 7 Koszczyc T. (red.) — *Transfer w procesie wychowania fizycznego.*, Wrocław, 2000, AWF
- 8 Hannaford C. — *Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezyologii edukacyjnej.*, Warszawa, 1998, Oficyna Wydawnicza MEDYK
- 9 Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnyska M. — *Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka.*, Warszawa, 1994, WSiP
- 10 Mazurek L. — *Gimnastyka podstawowa, słownictwo i systematyka.*, Warszawa, 1980, Wyd. Sport i Turystyka
- 11 Nowotny J. (red.) — *Kształcenie umiejętności ruchowych. Podstawy teoretyczne oraz aspekty praktyczne.*, Katowice, 2002, Wyd. Śląska Akademia Medyczna
- 12 Orzech J. — *Kształtowanie siły mięśniowej w stanach patologicznych.*, Tarnów, 2000, Wyd. Sport i Rehabilitacja

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

Mgr Elżbieta Szymańska (kontakt: eszymanska@vp.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Paweł Ochwat (kontakt: ochwatpawel@wp.pl)

Mgr Elżbieta Szymańska (kontakt: elzbieta.szymanska@awf.krakow.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(kierownik)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....